

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj), soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobkyně: **Prima Vizus, o.p.s.**
sídlem Dolnická 21, 350 02 Cheb
zastoupená advokátem Mgr. et Mgr. Janem Jungem
sídlem Štěpánská 615/24, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2020, č. j. MPSV-2019/99509-513/2,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2020, č. j. MPSV-2019/99509-513/2, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 11.228 Kč, ve lhůtě do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce Mgr. et Mgr. Jana Junga, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2020, č. j. MPSV-2019/99509-513/2 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž ministryně práce a sociálních věcí zamítla rozklad žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 29. 4. 2019, č. j. MPSV-2019/29485-424/2. Tímto prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně podle § 78a odst. 16 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o zaměstnanosti*“) o odstranění tvrdosti zákona při nesplnění podmínky výše splatných nedoplatků uvedené v § 78a odst. 4 písm. b) zákona o zaměstnanosti pro účel poskytnutí příspěvku na zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce za 4. kalendářní čtvrtletí roku 2018.

II.

Žaloba

2. Dle podané žaloby zákonodárce svěřil správnímu orgánu v ust. § 78a odst. 15 a 16 zákona o zaměstnanosti pravomoc prominout splnění podmínek pro přiznání příspěvku obsažených v § 78a odst. 4 téhož zákona. Správní orgán tak na základě žádosti zaměstnavatele je oprávněn (povinen) přezkoumat, zda jsou v daném případě dány důvody prominout splnění podmínek (v daném případě překročení hranice součtu nedoplatků o 1 238 Kč). Správní orgán splnění podmínek promine, jedná-li se o „výjimečný případ hodný zvláštního zřetele“.
3. „Výjimečný případ hodný zvláštního zřetele“ je neurčitým právním pojmem, kterým je správnímu orgánu dán prostor, aby v každém jednotlivém konkrétním případě tento vyložil a aplikoval v souladu s ostatními zásadami správního uvážení a správního řízení. Citujíc usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2014, č. j. 8 As 37/2011-154, žalobkyně konstatovala, že interpretace neurčitého právního pojmu je tedy výsledkem procesu, při kterém správní orgán objasní v daném konkrétním případě jeho význam a rozsah a hodnotí ho se skutečnostmi konkrétního případu. Bohužel z odůvodnění napadeného rozhodnutí ani prvoinstančního rozhodnutí tento proces zjiitelný nebyl.
4. V odůvodnění správního orgánu na str. 5 bylo dáno, že na základě posouzení žádosti tento dospěl k tomu, že daný případ „*lze považovat za výjimečný*“ – první žádost, nikoliv však za „*zvláštního zřetele hodný*“. Přitom tuto druhou podmínku už správní orgán nikterak blíže nevyložil. Formulace, že všechny skutečnosti posoudil jednotlivě a ve vzájemné souvislosti, aniž by toto blíže a zejména přezkoumatelným způsobem rozvedl, byla zcela nedostatečná, stejně jako naprosto nepřesvědčivá i pro subjekt, vůči kterému byl tento výrok činěn. Nebylo tak vůbec zřejmé, jaké všechny okolnosti byly správním orgánem posuzovány, s jakým výsledkem, a kterým kritériím byla dána jaká důležitost a z jakého důvodu.
5. Při výkladu sporného neurčitého právního pojmu musí správní úřad postupovat v souladu se základním cílem zákona o zaměstnanosti a posláním úřadu práce, kterým je zajištění zprostředkování zaměstnání (srov. bod 21 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2019, č. j. 1 Ads 160/2019-30). Citované rozhodnutí je sice ve věci uchazeče o zaměstnání, ale principy aplikace zákona o zaměstnanosti a hodnocení stanovených podmínek jsou použitelné i pro zaměstnavatele a správní orgán. Shodně jako vyřazení uchazeče o zaměstnání, i odepření příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce by mělo být až krajním opatřením řešení agendy úřadu práce. Daný příspěvek totiž není primárně určen jako benefit pro zaměstnavatele, ale je toliko nástrojem úřadu práce umožňujícím zajistit zaměstnání pro osoby se

zdravotním postižením. Skutečným příjemcem (beneficientem) tohoto příspěvku jsou tak tyto osoby, přitom zajištění příjmu je jen jedním, ne nevýznamných beneficentem. Významnou úlohu zde hraje i pracovní začlenění těchto osob a společenský zájem na jejich zaměstnávání, k čemuž právě slouží tomu odpovídající podpora státu.

6. Správní orgán tak při výkladu a aplikaci pojmu „zvláštního zřetele hodný“ měl mimo jiné vyhodnotit to, zda zjištěné porušení povinnosti zaměstnavatele je takové intenzity, aby převážilo nad zájmem zákonem chráněných osob, pro které jsou tato místa zřizována.
7. V daném konkrétním případě je další okolností přiřaditelnou pod pojem „zvláštního zřetele hodný“ skutečnost, že žalobkyně je obecně prospěšnou společností, která poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby zaměřené na sociální a zdravotní pomoc, a to zejména dětem. Výkon její činnosti je tak ve veřejném zájmu. Tomu odpovídá i skutečnost, že její činnost je hrazena zejména z veřejných prostředků nebo darů. Žalobkyně zaměstnávala v roce 2018 deset osob se zdravotním postižením. Tyto skutečnosti byly i z kontrolní činnosti Úřadu práce správnímu orgánu známy.
8. Žalovaný se tak při výkladu a aplikaci pojmu „zvláštního zřetele hodný“ měl zabývat i tím, zda porušení podmínek je takové intenzity, aby převážilo nad zájmem osob, kterým je poskytována péče, která by byla odepřením příspěvku také omezena.
9. Žalobkyně tak měla za to, že žalovaný, potažmo správní orgán pochybil, když v jejím případě zjevně nevzal v potaz všechny skutečnosti svědčící v její prospěch, které dle názoru žalobkyně lze podřadit pod pojem „zvláštního zřetele hodný“. Jednalo se tak zejména o pochybení při platbě zálohy na daň z důvodu velmi vážné nemoci a následného úmrtí v rodině zodpovědné účetní, plnění si všech povinností po dlouhou dobu, kladné hodnocení ze strany Úřadu práce, dopad na straně zaměstnanců, v jejichž prospěch je příspěvek vyplácen, dopad na příjemce služeb, v jejichž prospěch je veřejně prospěšná činnost vykonávána atp.
10. Pokud důvodem pro odepření prominutí splnění podmínek měla být skutečnost, že za vše je odpovědný statutární zástupce, a ten měl všechno vědět, když o příspěvek žádá již 7 let, žalobkyně takovou argumentaci odmítla jako zjevný excus v rozhodovací praxi správního orgánu. Jistě lze souhlasit, že za činnost právnické osoby zodpovídá její statutární orgán. Pokud ale sám úřad práce potvrdil, že po celých sedm let jsou ze strany žalobkyně plněny všechny povinnosti řádně a včas, a že *„vzájemnou spolupráci považuje za velmi dobrou“*, potom právě tato skutečnost svědčí ve prospěch žalobkyně a jejího statutárního orgánu, že své povinnosti plní řádně a zodpovědně. Povinností statutárního orgánu totiž není vedení jednotlivých agend, ale zajištění jejich vedení. Jediné pochybení za bezmála sedm let nelze vykládat tak, že tato povinnost není plněna. A už vůbec ne v daném případě, kdy důvodem byla velmi vážná nemoc a následné úmrtí manžela osoby odpovědné u žalobkyně za danou agendu.
11. Konečně žalobkyně poukázala na zcela bezprecedentní nepoměr mezi jí porušenou právní povinností (hranice pro aplikaci příslušné sankce byla překročena toliko o 1 238 Kč) a následkem, který znamenal ztrátu žalobkyně přes 370 000 Kč. Žalobkyně byla přesvědčena, že i vzhledem k povinnosti, která je příslušným ustanovením sankcionována, je s přihlédnutím ke všem okolnostem případu ve zřetelném nepoměru a naprosto nepřiměřeně přísně dopadá do hmotné oblasti žalobkyně. To tím spíše, že své pochybení sama a dobrovolně napravila, a odčinila tak bez vnějšího zásahu či donucení veškerý škodlivý následek svého (v poměru k naprosto zásadnímu dopadu) marginálního pochybení. Správní orgán tak dle přesvědčení žalobkyně pochybil, pokud se řádně nezabýval otázkou přiměřenosti následku a významu porušené povinnosti. Pokud by tak Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

učinil, musel by dle pevného přesvědčení žalobkyně seznat, že je zde krajně příkrý nepoměr mezi vymáhanou povinností a důsledkem pro žalobkyni.

12. Žalobkyně ze shora uvedených důvodů navrhla, aby soud napadené rozhodnutí i rozhodnutí prvoinstanční zrušil a uložil žalovanému povinnost k náhradě nákladů řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

13. Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že prominutí nesplnění podmínky bezdlužnosti přichází v úvahu jen tehdy, jestliže se jedná o výjimečný případ (toto podmínka splněna byla), a pokud je zároveň shledáno, že ve skutečnostech uvedených v žádosti lze spatřovat takové důvody, na jejichž základě je možné konstatovat, že případ lze posoudit jako zvláštního zřetele hodný.
14. K odstranění tvrdosti zákona lze tedy přistoupit, jen pokud se jedná o výjimečný případ, a pokud zaměstnavatel v žádosti současně uvedl nepředpokladatelné a jím neovlivnitelné relevantní důvody, vykazující rysy nahodilosti, jejichž vzniku zaměstnavatel nemohl zabránit a nemohl je ani nijak vědomě ovlivnit, a které mu objektivně způsobily nemožnost splnit podmínku bezdlužnosti k poslednímu dni příslušného kalendářního čtvrtletí, za které zaměstnavatel o příspěvek žádá, a na základě kterých lze tedy daný případ posoudit také jako zvláštního zřetele hodný.
15. V případě žalobkyně důvody pro prominutí nesplnění podmínky bezdlužnosti shledány nebyly. Bylo pouze na žalobkyni (pokud chtěla dosáhnout na příspěvek), aby provedla nebo zajistila provedení kontroly plateb vůči příslušným institucím, a to zejména v tomto případě s ohledem na nestandardní osobní poměry účetní, která se v uvedeném složitém období mohla dopustit chyby nebo opomenutí (což se i stalo), přičemž zaměstnavatel, jak sám uvedl, byl s její situací obeznámen.
16. S námitkou žalobkyně, že bylo nedostatečně odůvodněno, jaké všechny okolnosti byly posuzovány, s jakým výsledkem, a jaká důležitost kterým kritériím a z jakého důvodu byla dána, se žalovaný neztotožnil. Rozhodnutí byla podle názoru žalovaného v souladu s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu přezkoumatelným způsobem odůvodněna. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí prvoinstančního, uvedl skutečnosti vyplývající z podkladů rozhodnutí a tyto posoudil jak samostatně, tak ve vzájemných souvislostech. V rámci vedeného správního řízení byly posouzeny nejenom skutečnosti a důvody, pro které zaměstnavatel nesplnil podmínku bezdlužnosti pro účely poskytnutí příspěvku (tj. pochybení firemní účetní zaměstnavatele, která pečovala o vážně nemocného manžela, a proto zapomněla za zaměstnavatele uhradit daň silniční ve lhůtě splatnosti), ale i míra pozornosti zaměstnavatele a úroveň kontroly, kterou zaměstnavatel věnoval plnění svých zákonných povinností vůči dotčeným orgánům.
17. V této souvislosti bylo tedy zcela logicky přihlédnuto i k tomu, že zaměstnavatel zřejmě předpokládal, že i za 4. kalendářní čtvrtletí roku 2018 bude žádat o příspěvek, protože tak činí nepřetržitě od 2. kalendářního čtvrtletí roku 2011, a že zřejmě věděl, anebo vědět mohl a měl, že pro účely poskytnutí příspěvku musí být splněna podmínka bezdlužnosti vždy k poslednímu dni příslušného kalendářního čtvrtletí, a také byl obeznámen se skutečností, že na odstranění tvrdosti zákona týkající se prominutí splnění podmínky bezdlužnosti není právní nárok. Zaměstnavatel si však včas před skončením příslušného kalendářního čtvrtletí nijak neověřil stav svých účtů vzhledem k plnění zákonných povinností vůči dotčeným institucím, o čemž prokazatelně svědčí jeho tvrzení uvedené v Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

odůvodnění žádosti, a to, že o nedoplatku na silniční dani se dozvěděl až dne 11. 2. 2019, kdy jej na existenci předmětného daňového nedoplatku upozornil úřad práce, přičemž v žádosti neuvedl žádné relevantní důvody, které by mu bránily či zcela zásadním způsobem znemožnily, aby si včas před skončením příslušného kalendářního čtvrtletí ověřil, zda veškeré splatné závazky vůči dotčeným institucím má skutečně uhrazeny. Zaměstnavatel tedy zcela prokazatelně jednal v tomto případě nedbale, neboť se spoléhal výhradně na svou účetní, ačkoliv zaměstnavatel jako subjekt uznáný za zaměstnavatele na chráněném trhu práce, který z tohoto titulu žádá o příspěvek, není svých povinností zbaven ani v případě, že zpracování předmětné agendy související se zaměstnavatelem jako účetní jednotkou pro něj na základě sjednaného smluvního vztahu zajišťuje jiný subjekt.

18. Správní uvážení ministerstva (jako správního orgánu 1. instance) při rozhodování o žádosti bylo logickým vyústěním řádného hodnocení správně zjištěných skutkových okolností případu, rozhodnutí žalovaného tedy bylo v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Jak bylo konstatováno v odůvodnění napadeného rozhodnutí, při rozhodování bylo postupováno rovněž v souladu s ostatními zásadami správního řízení, kromě jiného zásadou legality (§ 2 odst. 4 správního řádu) i zásadou legitimního očekávání, kdy v jiných obdobných případech je rozhodováno shodně.
19. Žalovaný dále uvedl, že lze jistě souhlasit s tím, že základním posláním úřadu práce je zprostředkování vhodného zaměstnání uchazečům o zaměstnání, uvedené však nijak nesouvisí s posuzováním splnění zákonných podmínek pro přiznání předmětného příspěvku, příp. posouzení žádosti podle § 78a odst. 16 zákona o zaměstnanosti.
20. Zákon o zaměstnanosti sice garantuje podporu v podobě předmětného příspěvku zaměstnavatelům zaměstnávajícím osoby se zdravotním postižením na chráněném trhu práce, avšak pouze v případě, že jsou splněny podmínky jasně stanovené zákonem o zaměstnanosti, jež jsou zaměstnavatelům předem známy, a proto s benefitem v podobě příspěvku mohou zaměstnavatelé počítat pouze tehdy, jestliže veškeré zákonem stanovené podmínky splní.
21. K námitce žalobkyně týkající se zohlednění intenzity porušení povinnosti zaměstnavatele v porovnání se zájmem zákonem chráněných osob, pro které jsou pracovní místa zřizována, žalovaný uvedl, že zákonem stanovené podmínky pro poskytnutí příspěvku jsou vytvořeny a vyžadovány právě pro ochranu těchto osob, tedy osob se zdravotním postižením, kterým je poskytována zvýšená péče ze strany úřadu práce. Je zájmem státu i chráněných osob, aby finanční prostředky byly poskytovány pouze zaměstnavatelům, kteří splňují zákonné podmínky. Podmínka bezdlužnosti má pak ve svém důsledku vyloučit ze systému podpory takové zaměstnavatele, kteří neplní své zákonné povinnosti, tedy i hrazení povinných plateb, řádně a včas. Pro případné úlevy je již vytvořen prostor v ustanovení § 78a odst. 4 písm. a) a písm. b) zákona o zaměstnanosti, které umožňuje příspěvek poskytnout i v případě, že zaměstnavatel má nedoplatky v částce do 10 000 Kč.
22. Pokud jde o námitku žalobkyně, že je obecně prospěšnou společností poskytující veřejnosti prospěšné služby, žalovaný uvedl, že sice nepochybně veřejně prospěšnou činnost zaměstnavatele, avšak tato skutečnost nemůže být sama o sobě jediným kritériem při rozhodování o prominutí splnění podmínky bezdlužnosti.
23. Ve vztahu k dalším námitkám podle žalovaného zabezpečení vedení účetní agendy včetně zákonných plateb vůči dotčeným institucím jinou osobou ředitele obchodní společnosti nezbavuje odpovědnosti vyplývající z jeho funkce. V daném případě se tedy ředitel obecně prospěšné společnosti zcela spoléhal na účetní, ačkoliv výkon činností svěřených do její působnosti je rovněž povinen kontrolovat. S posouzením ministerstva, že jednání Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

žalobkyně bylo v prosinci 2018 nedbalé, se ministryně práce a sociálních věcí v řízení o rozkladu plně ztotožnila. V této souvislosti bylo v odůvodnění napadeného rozhodnutí o rozkladu odkázáno na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2019, sp. zn. 2 Ads 340/2018, v němž Nejvyšší správní soud dovodil, že poskytování příspěvku na zaměstnávání osob se zdravotním postižením je upraveno jasně stanovenými pravidly, a je pouze na žadateli o tento příspěvek, aby si zajistil jak splnění podmínek pro jeho poskytnutí včasným provedením všech povinných plateb, tak sledování, zda nepochybil a zda mu nevznikl nedoplatek či penále. Úsilí, které je k tomu třeba vynaložit, není ve vztahu k cíli (tedy k možnosti získat příspěvek) nikterak výjimečné. Pro účel posouzení, zda jde o případ zvláštního zřetele hodný, nelze zohlednit plnění finančních závazků za jiné období, neboť posuzováno je období kalendářního čtvrtletí, za které účastník řízení o příspěvek žádá (v daném případě 4. čtvrtletí roku 2018).

24. Žalovaný pokračoval, že příslušná právní úprava je konstruována tak, že v rámci správního řízení vedeného o žádosti zaměstnavatele o prominutí splnění podmínky bezdlužnosti neumožňuje zohlednit vzájemný vztah mezi výší nedoplateků zachycených dotčenými institucemi u zaměstnavatele k poslednímu dni příslušného kalendářního čtvrtletí a výší poskytnutého příspěvku, neboť pro takovou úvahu zákon o zaměstnanosti neposkytuje prostor. Při aplikaci náhledu prezentovaného žalobkyní by byla vždy vytvořena nerovnováha mezi zaměstnavateli s menším počtem zaměstnanců – osob se zdravotním postižením, kterým je příspěvek poskytován celkově v nižší částce vzhledem k počtu jeho zaměstnanců, a velkými zaměstnavateli, kteří nárokují příspěvek ve vyšších částkách.
25. Věc byla tedy posouzena zákonně a věcně správně, neboť příslušné správní orgány se při svém rozhodování nijak nezabývaly vztahem mezi výší daňového nedoplatku zachyceného finančním úřadem u zaměstnavatele ke dni 31. 12. 2018 (tj. částkou 11 238 Kč) a celkovou výší příspěvku za 4. kalendářní čtvrtletí roku 2018 (371 373 Kč), a nezabývaly se ani ekonomickými dopady na zaměstnavatele souvisejícími s neposkytnutím příspěvku za příslušné kalendářní čtvrtletí v důsledku nesplnění podmínky bezdlužnosti, neboť neexistuje žádný právní titul, který by je k tomuto postupu opravňoval. Pokud by správní orgány tímto způsobem postupovaly, svým postupem by naopak překročily zákonné meze správního uvážení, a jejich rozhodnutí by tedy v této části bylo v rozporu s příslušnými právními předpisy.
26. Přihlížet k jakémukoli pochybení (v daném případě i nedbalostnímu jednání ve formě pouhého opomenutí, jež mohlo být předvídatelné) by znamenalo postup v rozporu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu. Uvedený postup nelze považovat za nepřiměřeně formální. Rovněž nelze dospět k závěru, že při hodnocení věci by správní orgány překročily meze správního uvážení. Ministerstvo podle názoru žalovaného rozhodlo správně o zamítnutí žádosti, rozkladové námitky žalobce nebyly shledány důvodnými, rozklad byl tedy jako nedůvodný zamítnut.

IV.

Ústní jednání

27. Žalobkyně se k jednání nedostavila, žalovaný setrval na svých tvrzeních. Zástupkyně žalovaného v průběhu jednání zdůraznila, že „*případem hodným zvláštního zřetele*“ by byla situace, kdyby závažné onemocnění postihlo samotnou účetní žalobce, k tomu však v nyní projednávané věci nedošlo.

V.

Posouzení věci soudem

28. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VI.

Rozhodnutí soudu

29. Žaloba je důvodná.
30. V nyní projednávané věci je předmětem sporu zhodnocení, zda okolnosti, které žalobkyně popsala v žádosti o odstranění tvrdosti zákona, naplňují v konkrétním případě neurčitý právní pojem „výjimečný případ hodný zvláštního zřetele“ ve smyslu § 78a odst. 16 věty první zákona o zaměstnanosti.
31. Podle daného ustanovení platí, že „*ministerstvo může na základě písemné a odůvodněné žádosti zaměstnavatele o odstranění tvrdosti zákona ve výjimečných případech hodných zvláštního zřetele prominout splnění podmínky uvedené v odstavci 4 písm. b), pokud jde o vyšší součtu nedoplateků zaměstnavatele, která k poslední dni příslušného kalendářního měsíce přesáhla 10.000 Kč.*“
32. Soud úvodem předesílá, že stran aplikace citovaného ustanovení platí, že je zde dána kombinace neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „výjimečný případ hodný zvláštního zřetele“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „*může prominout*“ představuje správní uvážení. Zatímco při správním uvážení má správní orgán širokou volnost při úvaze, zda žadateli oprávnění udělí či nikoliv (viz formulace „*může*“) a správní soud při jeho přezkumu pouze zkoumá, zda není výsledkem libovůle či diskriminačního postupu, v případě neurčitého právní pojmu je situace odlišná, neboť jde o zhodnocení, zda konkrétní situace patří do rozsahu daného neurčitého právního pojmu, či nikoli. V tomto směru musí správní soud dojít ke stejnému závěru jako správní orgán, v opačném případě je dán důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost.
33. V nyní posuzovaném případě správní orgány vyšly z následujících skutkových zjištění. Žalobkyně dne 9. 1. 2018 podala žádost o příspěvek na zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce za 4. kalendářní čtvrtletí roku 2018. V rámci správního řízení o této žádosti bylo zjištěno, že ke dni 31. 12. 2018 měla žalobkyně nedoplatek na záloze na daň silniční ve výši 11.228 Kč. Daň byla zaplacená dne 28. 1. 2019. Žalobkyně byla ze strany úřadu práce vyrozuměna o nedoplatku zálohy na daň dne 11. 2. 2019. Dne 12. 2. 2019 podala žalobkyně žádost o odstranění tvrdosti zákona, v níž argumentovala zejména tím, že k nezaplacení zálohy došlo v důsledku pochybení jejího zaměstnance - účetní vzniklé v důsledku rozrušení v souvislosti s vážnou nemocí jejího manžela v době rozhodné pro zaplacení zálohy. Z vyjádření úřadu práce dále vyplynulo, že žalobkyně kontinuálně žádá o příspěvek od roku 2011, dosavadní spolupráce je hodnocená velmi dobře, z provedených kontrol nikdy nebyly zjištěny žádné nedostatky. Správní orgány tento skutkový stav, o němž v zásadě nebylo mezi účastníky sporu, vyhodnotily v tom směru, že je odpovědností ředitele žalobkyně, aby zabezpečil řádné fungování žalobkyně včetně plnění všech jejích zákonných povinností, přičemž v rámci správního řízení nevyšla najevo žádná okolnost, která by mu v tom objektivně bránila. Žalovaná dále uvedla, že „*přiblížit k jakémukoliv pochybení (v daném případě i nedbalostnímu jednání ve*

formě opomenutí) by znamenalo postup v rozporu s § 4 správního řádu.“

34. Se správními orgány se soud ztotožňuje v tom směru, že pochybení žalobkyně spočívající ve včasné nezaplacení zálohy na daň silniční je z hlediska právního přičitatelné jejímu řediteli jako statutárnímu orgánu. Na rozdíl od správních orgánů má však za to, že tato skutečnost bez dalšího nevylučuje aplikaci § 78a odst. 16 věty první zákona o zaměstnanosti. Při myšlenkách o naplnění pojmu „výjimečný případ hodný zvláštního zřetele“ je nezbytné vždy vnímat celkový kontext jednání žalobkyně, resp. jejího ředitele, a pečlivě hodnotit konkrétní povahu pochybení. Soud se při svých úvahách inspiroval problematikou péče řádného hospodáře jakožto standardu jednání čestného, rozumného a pilného člověka (v podrobnostech viz MANCELOVÁ, *Silvia*. [s.l.]: C. H. Beck, s. r. o., 2015. 132 s. ISBN 978-80-7400-584-8. *Kapitola Povinnost péče řádného hospodáře*). Toto pojetí dále rozvíjí konstantní judikatura civilních soudů (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2363/2011, nebo sp. zn. 29 Cdo 5036/2015), podle které je péče řádného hospodáře odpovědnost za postup, nikoliv za výsledek. Platí tedy, že pokud tento standard naplněn není a pochybení by bylo výsledkem například špatně nastavených vnitřních postupů žalobkyně, šlo by o případ, který by z podstaty věci nemohl být „hodný zvláštního zřetele“, neboť bylo na žalobkyni, resp. na jejích statutárních orgánech, aby dostály svým zákonným povinnostem řádného hospodáře a nastavily systém jejího fungování takovým způsobem, aby k pochybení nedošlo. Naopak za situace, v níž by žalobkyně udělala vše, co lze po rozumně očekávat ve snaze o eliminaci možného pochybení, a přesto by k němu v důsledku mimořádné okolnosti došlo, byl by neurčitý právní pojem „výjimečný případ hodný zvláštního zřetele“ naplněn a správní orgány by mohly přistoupit ke správnímu uvážení ohledně prominutí nesplnění zákonné podmínky pro přiznání příspěvku.
35. Při vztažení shora uvedených východisek na skutkové okolnosti nyní projednávané věci má soud na rozdíl od správních orgánů za to, že situace žalobkyně představovala „výjimečný případ hodný zvláštního zřetele“. V první řadě je třeba si uvědomit, že žalobkyně žádá o příspěvek na zaměstnávání téměř jednu dekádu bez sebemenšího pochybení, spolupráce s ní je kladně hodnocena ze strany úřadu práce. Již tato skutečnost podle mínění soudu jednoznačně nasvědčuje tomu, že žalobkyně má řádně nastavené vnitřní mechanismy, tak aby v rámci jejího fungování nedocházelo ke vzniku opakovaných pochybení svědčících o nedostatečné aktivitě a pečlivosti jejího statutárního orgánu. O funkčnosti nastavené systému uvnitř žalobkyně ostatně vypovídá i to, že platba samotné silniční daně byla provedena včas, aniž by žalobkyně byla vyrozuměna o tom, že neodvedla zálohu. Nezaplacení zálohy lze tak hodnotit jako izolovaný („výjimečný“) jev. K tomu jevu přitom došlo nikoliv v důsledku nedůslednosti statutárního orgánu, jak vyplývá z odůvodnění správních rozhodnutí, ředitel splnil vše co splnit jako řádný hospodář měl, když nastavil systém, ale v důsledku jednotlivého selhání účetní žalobkyně. Žalobkyně v žádosti o odstranění tvrdosti zákona přitom uvedla, že toho selhání nastalo v důsledku rozrušení spojeného se smrtelným onemocněním manžela účetní. Soud v tomto směru nemá důvod zpochybňovat věrohodnost této skutkové verze reality, neboť má jednak oporu v obsahu správního spisu v podobě úmrtního listu manžela účetní, zejména však nebyla nijak zpochybněna ani správními orgány. Soud má za to, že terminální onemocnění osoby blízké představuje mimořádný a těžko překonatelný zásah do osobního života každého člověka a z tohoto hlediska je nutné i pochybení vzniklé v tomto stavu vnímat. Tato konkrétní skutková situace podle mínění soudu beze zbytku naplňuje požadavek žalovaného na kvalifikaci určitého stavu jako „hodného zvláštního zřetele“ vymezený ve vyjádření k žalobě jako „nepředpokladatelné a jím neovlivnitelné relevantní důvody, vykazující rysy nahodilosti, jejichž vzniku zaměstnavatel nemohl zabránit a nemohl je

ani nijak vědomě ovlivnit.“ Skutečnost, že mezi soudem a žalovaným není zásadní hodnotový rozpor při hodnocení výše uvedeného neurčitého právního pojmu, vyplývá i z vyjádření zástupkyně žalovaného během soudního jednání, podle něhož by žalovaný vnímal jako případ „*hodný zvláštního zřetele*“ vážnou nemoc samotné účetní. K tomu soud doplňuje, že vážné onemocnění osoby blízké je nezbytné vnímat obdobným způsobem, neboť z povahy věci tato životní situace představuje značný nápor na psychiku dotčené osoby, který ostatně může vést k opomenutí nedbalostní povahy, k jakému došlo v nyní projednávané věci. Lze proto uzavřít, že podle mínění soudu správní orgány v nyní projednávané věci nesprávně vyhodnotily skutkový stav věci, když uzavřely, že situace, v níž se nacházela žalobkyně, nepředstavuje „*výjimečný případ hodný zvláštního zřetele*“.

36. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadená rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí, soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

VII.

Náklady řízení

37. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto jí soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000 Kč a v odměně advokáta za 2 úkony právní služby, a to za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, když advokát převzal a připravil zastoupení žalobkyně a jménem žalobkyně podal žalobu. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního částku 3.100 Kč. Za dva úkony právní služby tak žalobkyni náleží částka ve výši 6.200 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč. Advokát ve věci učinil celkem dva úkony, a proto soud přiznal žalobkyni částku ve výši 600 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupcem žalobkyně je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí 1.428 Kč. Náklady řízení tedy včetně DPH činí částku ve výši 11.228 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s. ř. s. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň dne 17. srpna 2021

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.